

Socionomens delaktighetsfrämjande arbetssätt inom småbarnspedagogiken med flykting- och in- vandrarbarn

En litteraturstudie

Jasmine Barajakli

Lärdomsprov

Socionom

2023

Lärdomsprov

Jasmine Barajakli

Socionomens delaktighetsfrämjande arbetssätt inom småbarnspedagogiken med flykting- och invandrarbarn

Yrkeshögskolan Arcada, sociala området 2020

Identifikationsnummer:

9074

Uppdragsgivare:

Stiftelsen Sedmigradsky

Sammandrag:

Examensarbetet fokuserar på socionomens roll och delaktighetsfrämjande arbetssätt inom småbarnspedagogiken, särskilt när det gäller flykting- och invandrarbarn. Syftet med studien är att undersöka hur socionomer kan främja delaktighet och integration för denna sårbara grupp inom småbarnspedagogiken. Studien är en litteraturstudie. Resultaten visar att socionomer spelar en viktig roll genom att erbjuda stöd och resurser för både barn och deras familjer. Deras arbete innefattar att skapa trygga och inkluderande miljöer, samt att underlätta samarbete mellan småbarnspedagogiken, barnets utveckling och vårdnadshavare. Studien betonar vikten av att förstå de kulturella och sociala bakgrunderna hos flykting- och invandrarbarn och deras familjer samt att skapa individanpassade strategier och metoder för att främja delaktighet. Vidare framkommer betydelsen av multikulturell kompetens hos socionomer. Slutsatsen är att socionomer har en avgörande roll i att stödja flykting- och invandrarbarnens delaktighet inom småbarnspedagogiken genom att erbjuda kulturellt medvetet och individanpassat stöd. Denna forskning ger insikter och riktlinjer för socionomer och andra yrkesverksamma som arbetar med flyktingbarn inom småbarnspedagogik och understryker vikten av att skapa inkluderande och stödjande sammanhang för att främja integration och delaktighet för denna grupp.

Nyckelord: småbarnspedagogik, invandrare, flyktingbarn, socialt arbete

Degree Thesis

Jasmine Barajakli

The social worker's participation-promoting working method in early childhood education with refugee- and immigrant children

Arcada University of Applied Sciences

Social work, 2020

Identification number:

9074

Commissioned by:

Stiftelsen Sedmigradsky

Abstract:

This Bachelor's degree project focuses on the social worker's role and participation-promoting working methods in early childhood education, especially concerning refugee- and immigrant children. The goal of the study is to investigate how educators can promote participation and integration for this vulnerable group in early childhood education. The study is based on a literature study. The results indicate that educators play an important role by offering support and resources for both children and their families. Their work includes creating safe and inclusive environments, as well as facilitating collaboration between early childhood education, child development, and guardians. The study emphasizes the importance of understanding the cultural and social backgrounds of refugee children and their families, as well as creating individualized strategies to promote inclusion. Furthermore, the study highlights the importance of intercultural competence and communication for educators. The conclusion of this study is that social workers have a decisive role in supporting refugee- and immigrant children's participation in early childhood education by offering culturally aware and individually tailored support. This research provides insights and guidelines for educators and other professionals working with refugee children in early childhood education and underscores the importance of creating inclusive and supportive contexts to promote integration and participation for this group.

Keywords: Early Childhood Education, immigrants, refugees, social work

Opinnäyte

Jasmine Barajakli

Sosionomin osallistumista edistävä työtapa varhaiskasvatuksen pedagogiikassa pakolais- ja maahanmuuttajalasten kanssa

Yrkeshögskolan Arcada

Sosionomi 2020

Tunnistenumero:

9074

Toimeksiantaja:

Stiftelsen Sedmigradsky

Tiivistelmä:

Opinnäytetyö keskittyy sosionomin rooliin ja osallistumista edistäviin työmenetelmiin varhaiskasvatuksessa, erityisesti pakolaislasten osalta. Tutkimuksen tavoitteena on selvittää, miten pedagogit voivat edistää tämän haavoittuvan ryhmän osallistumista ja integroitumista varhaiskasvatukseen. Tutkimus perustuu kirjallisuuskatsaukseen. Tulokset osoittavat, että sosionomit ovat tärkeässä roolissa tarjoamalla tukea ja resursseja sekä lapsille että heidän perheilleen. Heidän työhönsä kuuluu turvallisten ja osallistavien ympäristöjen luominen sekä yhteistyön helpottaminen varhaiskasvatuksen, lapsen ja huoltajien välillä. Tutkimus korostaa pakolaislasten ja maahanmuuttajien sekä heidän perheidensä kulttuurisen ja sosiaalisen taustan ymmärtämisen merkitystä sekä yksilöllisten strategioiden kehittämistä osallisuuden edistämiseksi. Lisäksi painotetaan kulttuurien välisen osaamisen ja kommunikoinnin merkitystä sosionomeille. Päätelmänä on, että sosionomeilla on ratkaiseva rooli pakolaislasten ja maahanmuuttajien osallistumisen tukemisessa varhaiskasvatuksessa tarjoamalla kulttuuritietoista ja yksilöllisesti räätälöityä tukea. Tämä tutkimus antaa näkemyksiä ja ohjeita sosionomeille sekä muille pakolaislasten parissa varhaiskasvatuksessa työskenteleville ammattilaisille ja korostaa, kuinka tärkeää on luoda osallistavia ja tukevia konteksteja tämän ryhmän integroitumisen ja osallistumisen edistämiseksi.

Avainsanat: Varhaiskasvatus, maahanmuuttajat, pakolaiset, sosiaalityö

Innehåll

1	Inledning	6
2	Bakgrund	8
2.1	Bemötandets etik.....	10
2.2	Inkludering och mångfald.....	11
2.3	Aktuella begrepp.....	12
3	Tidigare forskning.....	14
4	Syfte och frågeställning.....	17
5	Teoretisk referensram	17
5.1	Inkludering och mångfald.....	18
6	Metod.....	20
6.1	Litteraturstudie som metod.....	20
6.2	Datainsamling.....	22
6.3	Innehållsanalys	24
7	Etiskt övervägande.....	24
8	Resultat	26
8.1	Resultatöversikt	27
8.2	Multikulturell kompetens hos pedagoger	28
8.3	Inklusion, deltagande och integration i småbarnspedagogiken.....	31
8.4	Empati och attityder.....	33
9	Diskussion och slutsatser	35
9.1	Koppling till teoretisk referensram	39
9.2	Metoddiskussion.....	40
9.3	Fortsatt forskning och slutord.....	41
Källor		43
Bilagor.....		47
Bilaga 1 - Datainsamlingsprocessen		47
Bilaga 2 - Presentation av de valda artiklarna		49

1 Inledning

Vi får ett allt mera mångkulturellt samhälle och därför är det viktigt att veta som professionell socionom hur man kan arbeta på ett delaktighets, resursförstärkande och utvecklande arbetssätt med både flykting-och invandrarbarn. Det är oerhört viktigt att vara med i att integrera dessa barn i samhället för att de kan få en stabilare grund för en positiv framtid och utveckling.

Temat i lärdomsprovet berör en viktig del av socionomens arbete och därför är det viktigt att man som socionom har kompetens inom detta område och kan anpassa det till sitt yrkeskunnande. Då man som professionell har kunskande om flyktingbarn, barn med trauma och olika utmaningar på grund av dessa är det lättare att agera enligt barnets behov. Flyktingkrisen är ett aktuellt tema som berör och är märkbar i varje land, och därför är det viktigt att veta hurdana omständigheter flyktingbarn har flytt från, hur farliga flyktingresorna har varit för många och hur dessa händelser och trauman kan påverka barnets integrationsprocess i ett nytt land. En viktig aspekt att ta hänsyn till i delaktighetsfrämjande arbete med flyktingbarn är också främjandet av språkkunskaper.

Jag tycker det vore intressant att lära sig om hurdana metoder och hurdan verksamhet professionella använder sig av i olika länder för att arbeta på ett delaktighetsfrämjande sätt inom småbarnspedagogiken. Jag valde därför att skriva en litteraturstudie för att ta reda på hurdana skillnader det finns i arbetssätt inom småbarnspedagogiken i olika miljöer för att främja barn som tvingats fly från sitt hemland. Jag har valt att analysera studier som berör ämnet på en global nivå. Jag anser också att det är viktigt att studera olika metoder i olika länder för att jämföra och upptäcka utvecklingsmöjligheter.

Flyktingsituationen runt om i världen har förändrats drastiskt under det senaste årtiondet och människor som flytt från sitt hemland på grund av olika typer av kriser har ökat avsevärt. Då det berör barn måste en socionom kunna bemöta ett flyktingbarn på rätt sätt inom småbarnspedagogiken. Eftersom invandrarbarn ofta kommer med olika utgångsläge

och bakgrund, är det viktigt att forska hurdana skillnaderna är, och hur man som professionell kan främja dessa barns välbefinnande.

UNICEF:s sidor har en hel del information om barn på flykt och statistik om barn som anländer till ett främmande land och samhälle som flykting. (UNICEF 2022)

Pedagogiskt arbete med ensamkommande barn i dagens omfattning betraktas ofta som en relativt ny profession som utvecklas konstant. Det finns en hel del metoder och verktyg för genomförandet av detta arbete på ett etiskt sätt med hög kvalitet, men det är svårt att veta hur man konkret i praktiken ska genomföra detta arbete och vad kvalitet betyder i detta sammanhang, eftersom standardiserade arbetssättet för arbetet är begränsat. (Brunnberg 2012)

Den ursprungliga tanken med detta arbete var att jag skulle koppla småbarnspedagogiska arbete till barn med flykting-eller invandrabakgrund. Jag anser att det är ett relevant tema och eftersom vårt samhälle blir allt mera mångkulturellt är det viktig som professionell att stöda barn med andra utgångslägen på bästa möjliga sätt. Därför har jag valt att fokusera på hur socionomen kan arbeta på ett delaktighetsfrämjande sätt med flyktingbarn och tillgodose barnens individuella behov. Ursprungligen hade jag tänkt fokusera mig på invandrabarn i allmänhet, men valde istället att fokusera både på flykting- och invandrabarn för att hitta tillräckligt med relevanta studier för arbetet. Fokus på flyktingbarn fungerar också som en aktuell målgrupp med tanke på den nya krisen i Ukraina där många barn tvingats fly. Åldern för målgruppen är inom ramen för småbarnspedagogiken, dvs. barn från 1–6 åringar. Sökorden för arbetet är valda på ett sätt som avgränsar mängden sökresultat.

2 Bakgrund

I detta kapitel beskriver jag bakgrunden till mitt lärdomsprov. Jag behandlar allmän information om flyktingar, flyktingsituationen i världen med statistik och småbarnspedagogikens betydelse i detta kapitel. Jag beskriver även *Bemötandes etik*, *Inkludering och mångfald* samt centrala begrepp för lärdomsprovets begriplighets skull.

Lärdomsprovet behandlar centrala och aktuella teman om barn i flykt och på vilket sätt socionomen kan arbeta på ett delaktighetsfrämjande sätt med flyktingbarn. Ett inkluderande-, delaktighetsfrämjande- och mobbningsmotverkande arbetssätt står som grund för socionomens arbete inom småbarnspedagogiken, även om socionomens roll saknar utförlig beskrivning i styrdokumentet *Grunderna för planen för småbarnspedagogik (2022)*.

Enligt lagen om småbarnspedagogik och lagen för mänskliga rättigheter bör socionomen kunna arbeta för att inkludera och stödja varje barns välbefinnande och barn i behov av stöd är alltid berättigade att få det. Varje barn bör bli väl bemött och har rätt till småbarnspedagogisk verksamhet oavsett av hudfärg, religion, kön, kultur osv. (Talentia 2018)

Enligt lagen om småbarnspedagogik ska alla barn ha samma möjligheter till utveckling inom småbarnspedagogiken och trygghet oavsett ras, religion, språk mm. I lagen beskrivs också att en del av dagens småbarnspedagogik är att lära barn respektera och lära sig om olika kulturer, religioner, olika språk osv. Detta förutsätter att den professionella i gruppen inom småbarnspedagogiken har kunskap om detta och kan anpassa dessa aspekter i verksamheten. (*Lag om småbarnspedagogik 540/2018*)

Enligt uppgifter från UNICEF är en procent av världens befolkning på flykt. Av dessa är uppskattningsvis ca 41% barn, ca 37 miljoner. År 2022 har mängden människor på flykt fördubblats på tio år. Varje dag tvingas barn fly från sitt hem på grund av olika orsaker, exempelvis krig, konflikter, naturkatastrofer, klimatförändringar med mera. I dagens läge är ungefär 68 % av världens flyktingar från fem olika länder; Syrien, Venezuela, Afghanistan, syd Sudan och Myanmar. Palestina är rankad som nummer tre med högst antal

personer på flykt men landet är inte identifierad som en medlem i FN och är därför ofta exkluderad från dessa listor. Omkring 4,8 miljoner syriska flyktingbarn är bosatta i Egypten, Libanon, Irak och Turkiet och är i behov av akut hjälp. (UNICEF 2022)

Statistiken visar alltså att en stor del av barn är tvungna att fly sitt hemland och anpassa sig till en ny omgivning, nytt språk, ny kultur och därför är det viktigt att analysera hur småbarnspedagogisk verksamhet fungerar i olika länder för att stödja, integrera och utveckla dessa barn. Eftersom barn med mångkulturell bakgrund blir allt vanligare inom småbarnspedagogiken, måste verksamheten vara anpassad även för dessa barn. Tyvärr finns det synliga brister i verksamheten inom detta område på daghem.

En småbarnspedagog bör beakta *Lagen om småbarnspedagogik (540/2018)*, *Konventionen om barnets rättigheter (1989)*, och arbeta för tidigt stöd för barnen, en positiv mjuklandning, gott samarbete med vårdnadshavarna, en positiv lärmiljö, jämlikhet och jämställdhet, mobbningsförebyggande arbete, genus och kultursensitivitet mm i arbete med flyktingbarn. Som socionom inom småbarnspedagogiken bör man kunna bemöta alla barn på ett jämlikt sätt och kunna identifiera klientens styrkor och svagheter i ett tidigt skede. *Finlands grundlag (731/1999, § 17)* anger att alla ska ha rätt till sin egen kultur. Lagen skyddar alltså en individs kultur och den egna kulturens betydelse för nyanlända barn, och detta har betonats i grunderna för planen i småbarnspedagogik. I planen betonas också betydelsen av identifiering av kulturell mångfald hos barn i tidig ålder. Kravet för detta är också att personalen har kunskap om olika kulturer och kan agera rätt därefter. Ett mål i småbarnspedagogiken är även att stöda barnets kulturella identitetsprocess och undervisa om ömsesidig respekt för olika kulturer. (Utbildningsstyrelsen 2022 s. 39)

Småbarnspedagogiken innehåller inte automatiskt mångkulturell verksamhet, även om en barngrupp skulle huvudsakligen vara representerad av barn med mångkulturell bakgrund. Mångkulturella aktiviteter i småbarnspedagogiken kräver att den småbarnspedagogiska verksamheten identifierar och erkänner mångkulturell bakgrund hos barn. Paavola och Talib (2010) betonar även att en god självkännedom spelar en stor roll i att förstå och lära sig då det är frågan om ett nytt samhälle och kultur. Därför har småbarnspedagogiken en betydande roll och inverkan på de barn som är i sin integrationsprocess och påverkar

dessutom även föräldrars sysselsättning (arbete, studier osv.) Socionomens roll inom småbarnpedagogiken med flykting-och invandrarbarn är bl.a. att arbeta på ett mångkulturellt sätt och stödja barn med sämre utgångsläge.

(Paavola & Talib 2010 s. 227)

2.1 Bemötandets etik

Bemötande är oerhört viktigt i byggandet av en tillitsfull relation till klienten. Bemötande inom omsorg och socialt arbete har en tydlig koppling till etik och värdegrund. Ett gott bemötande kräver förmåga att känna empati och medkänsla, samt att kunna leva sig in i olika personers villkor. Olika personligheter bör beaktas, vilket gör bemötandes betydelse oerhört viktigt för en ökad uppmärksamhet för etiska personegenskaper inom etiken. Bemötande har olika uttrycksformer som handlar om exempelvis språket, tonfallet, kroppsspråket, vänlighet osv. För ett gott bemötande krävs det att den professionella tar hänsyn till jämlikhet, jämställdhet och kulturell mångfald. I bemötande anses det första intrycket vara det avgörande för den fortsatta relationen mellan den professionella och klienten. (Blennberger 2013 s. 9–44)

Ett gott bemötande har visat skapa tillit och tilltro i en relation, där klienten känner sig bekväm att dela med sina erfarenheter och upplevelser. Ett gott bemötande möjliggör för den professionella att identifiera klientens styrkor och i att stödja utvecklandet av dem (Juujärvi et al. 2007). Den professionellas personlighet avspeglas i bemötande i klientarbete och därför har bemötandet en stark sammankoppling med den professionellas yrkesetik och värderingar (Blennberger 2013 s. 9–44).

Etik är en kompetensfaktor för att den professionella kan arbeta på ett kvalificerat sätt. Etisk kompetens har två sidor, den ena anses vara etisk medvetenhet som handlar om kritiskt tänkande, kunskap, analysförmåga, relevant beslutsfattande m.m. De

professionella bör ha kunskap om etiska grundvärderingar i sitt arbete samt ha kunskap att göra överväganden i olika etiska beslutssituationer. Därmed måste man också som professionell kunna ge skäl för sina bedömningar. Den andra sidan inom etisk kompetens anses vara moralisk mognad, som inriktar sig på erfarenheter och attityder samt uthållighet och handlingskraft. Därför är en central etisk kompetens inom socialt arbete viktigt, så att man har förmågan att förstå människans värde och instinkt i främjande av klientens välfärd. Innebörden i en moralisk mognad anses vara uttryck av medkänsla, respekt, ödmjukhet, generositet mm. (Yrkesetiska riktlinjer 2021)

Som professionell är det viktigt att arbeta med etiska värden och normer i klientcentrerat arbete. Yrkesetiken är en av de grundläggande aspekterna att ta hänsyn till inom klientarbete. Då en professionell arbetar på ett yrkesetiskt sätt, känner hen till det etiska bemötande, jämlikhet och jämställdhet, självbestämmanderätten, människovärdesprincipen mm. Till yrkesetiken tillhör också att känna till de mänskliga rättigheterna och rätten till stöd och service. Att arbeta med en humanistisk människosyn och empati är också viktigt inom yrkesetiken. (Egidius 2011 s. 7–13)

Till socialvårdens värderingar tillhör bl.a. respekt för människovärdet och de mänskliga rättigheterna, respekt för självbestämmanderätten, delaktighetsfrämjande arbete, resurser, social rättvisa, solidaritet, motverkan av diskriminering, att motverka orättvis politik och praxis mm. Som professionell inom det sociala området har vi skyldighet att ta ett etiskt ansvar, bygga en förtroendefull relation till klienten och sträva till en god växelverkan. En socionom står i många förpliktade relationer, som t.ex. lagen, verksamheten, medarbetare osv. Därför kan de etiska värderingarna stå i konflikt i koppling till förpliktade relationer, samt klientens behov. (Talentia 2018)

2.2 Inkludering och mångfald

Enligt Bunar (2015) är vissa faktorer dominerande och centrala för unga flyktingar och nyanlända barn i skolmiljö. Bunar menar att dessa fyra perspektiv i möte med inkludering

av flyktingbarn är; rättighet, identitet, språk och kultur. De flesta barn står inför uppgiften att lära sig ett nytt språk, och därmed är kopplingen mellan språk och inkludering viktig. Då inkludering sker i ett socialt sammanhang där språkinlärningen främjas, stödjer det också förutsättningarna för att lära sig det nya språket, samt stöder inkludering. Unga flyktingar har ofta en annan kulturell bakgrund, vilket också betyder att möjlighet för inkludering är kopplad till möten emellan olika kulturer. Mötet mellan den nya och gamla kulturen för med sig förhandlingar, uppoffringar, men också tillgångar. Rättighetsperspektivet här tyder på barnets/ungas upplevda förutsättningar för inkludering till de villkor som omgivningen (småbarnspedagogiken i detta fall) såväl som systemets politik förser.

Identitet är en viktig del för inkludering enligt Bunar. Han menar, att migrationsprocessen påverkar och har påverkat barnets identitet, samt hurdana förutsättningar omgivningen ger till inklusion och utveckling av identiteten i olika sammanhang. Bunar nämner även fyra definitioner av inklusion som är användbara i möte med flyktingbarn inom skolmiljö och småbarnspedagogik. Dessa är inklusion inom klassrummet eller daghemsgruppen, inkludering som tillgodoser av inkluderade såväl som andra sociala- och akademiska behov, samt inkludering som skapande av en lärande gemenskap. (Bunar 2015 s. 38–41)

2.3 Aktuella begrepp

Vad betyder ordet "kris" i en psykologisk mening? Att befinna sig i en kris betyder att en person har hamnat i en situation som ofta är svår att hantera och tung. Kris kan ha många olika ansikten, det kan exempelvis vara fråga om depression, ångest, rädsla mm. Alla är vanliga fenomen när man pratar om flyktingar. (Fahrman, 1993)

I detta lärdomsprov fokuserar jag mig på flyktingbarn och socionomens roll till dessa, men vad är egentligen en *flykting* och vilka begrepp är viktiga att särskilja?

FN:s flyktkonventionen (1951) beskriver begreppet flykting och en flyktings rättigheter.

En person som anhållit om flyktingstatus i ett land är enligt statens definition en *flykting*. Flyktingar är personer som tvingats lämna sitt hemland på grund av krig, konflikt, förföljelse, naturkatastrofer, hungersnöd med mera. För många flyktingar kan det vara farligt att återvända till sitt hemland. (UNHCR 2001)

Begreppet *invandrare* särskiljer sig från begreppet *flyktingar* eftersom *invandrare* har invandrat eller immigrerat till ett annat land som inte är deras hemland, men inte på grund av fara. Flyktingar är också invandrare, men har en annan status eftersom de flytt kris och tillståndet är därmed mera akut. Att få *asyl* i ett land sker då en person erkänts som flykting enligt statens lagstiftning och uppfyller kraven för det. Detta innebär även att man får ett permanent uppehållstillstånd i det landet man sökt asyl i. (Angel & Hjern 1996)

Ordet *trauma* betyder skada fysiskt/psykiskt och ett psykiskt trauma är ofta ett resultat av en katastrof liknande upplevelse eller händelse som blir för svår att hantera. Även om ca 75% av människor som upplevt ett potentiellt trauma kan återhämta sig på egen hand, råkar många också ut för att insjukna i posttraumatiskt stressyndrom (PTSD). Händelser som kan leda till psykologiskt trauma är till exempel ett dödsfall, krig, naturkatastrof, bilolycka med mera. Trauman förekommer också ofta i situationer som pågår i längre tid som exempelvis krigssituationer. (Angel&Hjern 1996)

Eftersom lärdomsprovet har en stark koppling till småbarnspedagogiken, bör begreppet också förklaras. *Småbarnspedagogik* förklaras som en systematisk och målinriktad helhet som består av vård av barn, fostran och undervisning given av de professionella, exempelvis på daghem. Målet med detta är att stöda barnets utveckling, uppväxt och lärande samt främja barnets välbefinnande. (Utbildningsstyrelsen 2018)

3 Tidigare forskning

I detta kapitel lyfter jag fram forskningar som behandlar relevant information och teman som kan stöda min arbetsprocess och själva arbetet.

Det finns en hel del tidigare forskning om integrationsprocesser för flyktingbarn och forskning om flyktingbarn med trauma och posttraumatiskt stressyndrom (PTSD). Den största delen av forskningen och tidigare studier gjorda inom detta område, behandlar i synnerhet hur man kan motverka mobbning av flykting-och invandrarbarn i skolor och daghem, samt hur man kan samarbeta med barnens föräldrar inom småbarnpedagogiken.

En studie som gjorts av Raundalen och Shultz (2007) visar effekten krig har på unga barn. De intervjuade barnen hade flytt från Irak, Kurdistan, Bosnien, före detta Jugoslavien, Afghanistan, Palestina, Syrien mm. och det visade sig att inte bara barnen från dessa länder är berörda av krig eller flyktingskap, men även äldre generationer exempelvis föräldrar i samma grupp. Detta innebär att det finns många utmaningar för en multikulturell barngrupp eftersom krig eller flyktingskap kan beröra barnen direkt- eller indirekt. Man kan dela upp detta i tre olika kategorier: *Direkt berörda* barn har varit med om krig eller flyktingskap eller deras egna familj har varit med om detta. Det berör ofta de barn som själv har deltagit i krigshandlingar. *Indirekt berörda* barn kan uppleva sig som parter i kriget, men det kan även gälla barn som flytt från konfliktområde där de har släktingar eller familj kvar. *Relationer med nära anknytning* kan handla om barnets relation och känsla till kriget genom exempelvis en vän med flyktingstatus eller flyktingbakgrund. Enligt samma studie berättar flyktingbarn om ångestfyllda obearbetade återupplevelser och minnen. Detta gör att de löper en stor risk för att få koncentrationssvårigheter, och kan ha svårigheter med att kunna behärska och reglera sina känslor. Många barn lider av sömnsvårigheter som en följd av krig. Det har visat sig att många barn är rädda för att kriget när som helst kan påbörjas i det nya landet. Vissa barn reagerar på detta med våldsamhet som är en följd av att de inte får tillräcklig hjälp i ung ålder för att kunna bearbeta sina trauman. Detta kan påverka hela barngruppen starkt och därför är det viktigt att en socionom kan bemöta dessa barn på ett kultursensitivt och delaktighetsfrämjande sätt. (Raundalen&Schultz 2007 s. 163–170).

I en annan studie *Kvalitet i arbete med ensamkommande flyktingbarn* av Eva Sörlin (2017) visar resultaten att en god kunskap om kvalitet och kundbehov, har en positiv inverkan på arbetet med ensamkommande flyktingbarn. Forskaren har kommit till insikten, att respondenterna för undersökningen hade en individuell uppfattning om begreppet kvalitet och att studiens betydelse inte riktigt överensstämde med teorin. Resultaten av studien visar att kvalitetsdimensioner hjälper att förstå hur kvalitet kan uppfattas även av respondenterna som inte haft tidigare kunskap om ämnet. Kvaliteten i arbete med ensamkommande flyktingbarn fortskrider och syns i form av verksamhet på ett naturligt sätt i vardagen, även om de professionella inte alltid är medvetna om det. Några av respondenterna var osäkra ifall alla på arbetsplatsen och om andra myndigheter hade samma syn på kvalitet. Studien omfattade också tillfredsställelse av behov hos flyktingbarnen, där trygghet och säkerhet bedöms som högst prioriterad tillfredsställning. Då forskaren avsiktligt bytte de vanligtvis grundläggande fysiologiska behoven som mat, sömn, tak över huvudet mot delaktighet, fanns det en osäkerhet i respondenterna. Detta kan delvis bero på individuella skillnader i betydelsen för tillgodoseende av behov, som exempelvis självuppfattning. Studiens resultat tyder på att ledningen inom socialt arbete har en bred kunskap om lagstiftning som styr deras verksamhet, med detta är otydligare då det gäller medarbetarna. Därför är det viktigt att lagens innehåll kontinuerligt förmedlas till medarbetarna och anpassas samt förbättras enligt verksamhetens behov på daghemmen. (Sörlin 2017)

Tidigare forskning visar även att pedagoger som har en hög nivå av multikulturell sensitivitet är medvetna om multikulturell interaktion, respekt för olikheter, självförtroende i att interagera med barn som bär en annan kulturell bakgrund och njuter av interaktioner mellan dessa två. Forskningen påpekar också att empati är ett tillvägagångssätt som fokuserar på att försöka förstå händelser, tankar och känslor hos den andra, vilket gör kommunikationen mänsklig, effektivare och enklare. Empatiska individer tenderar att förstå bättre och värdera perspektiv och känslor hos en annan individ med kulturella skillnader än en person som inte har empatiska förmågor. (Güner& Levent 2018)

Personalen bör utveckla sina egna verksamhetsmodeller genom att utnyttja barnens bakgrunder för att genomföra en god mångkulturellt iakttagande småbarnspedagogik. (Bajo-Marcos et al. 2021)

Resultat från studier utförda i Kanada tyder på att det finns en ökning i fördomar mellan grupper för barn i så ung ålder som inom småbarnspedagogiken. Tidigare forskningen visar att barn från åldern 3 till 6 års ålder har en tendens för ”pro-vita/antisvarta fördomar” som även uppfattas som ”utanför gruppen” homogenitet, som ofta relateras till diskriminering och dehumanisering. Studier om denna utveckling av ”utanför grupp” attityder i verkliga sammanhang är viktiga för utveckling av pedagogiska metoder och styrdokument. Småbarns fördomar gentemot flyktingbarn kan påverka pedagogiska metoder som uppmuntrar barn att reflektera över sin egna- och andras grupptillhörighet och att tänka på olikheter inom sociala grupper, såsom etnicitet, sociala ursprung mm. (Corenblum 2013)

Enligt en forskning gjord av O'Higgins (2019) har flyktingbarn i Storbritannien inom fostervården färre beteendeproblem och mindre behov av särskilt stöd, samt verkar ha en stabilare vårdhistoria än de övriga flyktingbarnen inom vården. Dock förekommer det i forskningsresultaten att endast en liten del av tidigare erfarenheter och upplevelser hos flyktingbarnen är kända, som exempelvis förekomst av misshandel och försummelse före flykt. Studien visar även att flyktingbarns vidarebosättning i Storbritannien blir utmanande ifall deras berättelser inte anses trovärdiga, ålder omtvistats, de nekas tillgång till tjänster eller att man inte kan kommunicera på ett tillräckligt effektivt sätt p.g.a. språkbarriärer. Trots detta tyder forskningen på att de har en högre så kallad motståndskraft, färre beteendemässiga problem och högre grad av ambitioner och engagemang för senare utbildning än de andra barnen. Detta kan resultera i mera stabil planeringsförmåga och utbildningsframgång än de andra inom fostervården. Det finns ändå lite kunnande,

forskning, dokumentering och förståelse hos professionella för flyktingbarns lärandebehov och psykologiska erfarenheters betydelse på lärande.

4 Syfte och frågeställning

Syftet med denna studie är att undersöka och redogöra socionomens roll i småbarnspedagogiskt arbete med flykting- och invandrarbarn samt vilka metoder som används för att uppnå dessa mål. Jag har valt att fokusera på socionomens specifika funktion inom småbarnspedagogik när det gäller att främja delaktighetsfrämjande arbetssätt för flykting- och invandrarbarn. Målet med litteraturstudien är att klargöra vilka aspekter socionomen bör beakta, hur socionomen bör agera och interagera med klientgruppen. Eftersom det finns relativt få litteraturstudier som behandlar och förtydligar detta ämne, anser jag att det är värdefullt för socionomer att förstå hur de ska navigera professionellt i arbetet med denna målgrupp. Mina forskningsfrågor för lärdomsprovet är:

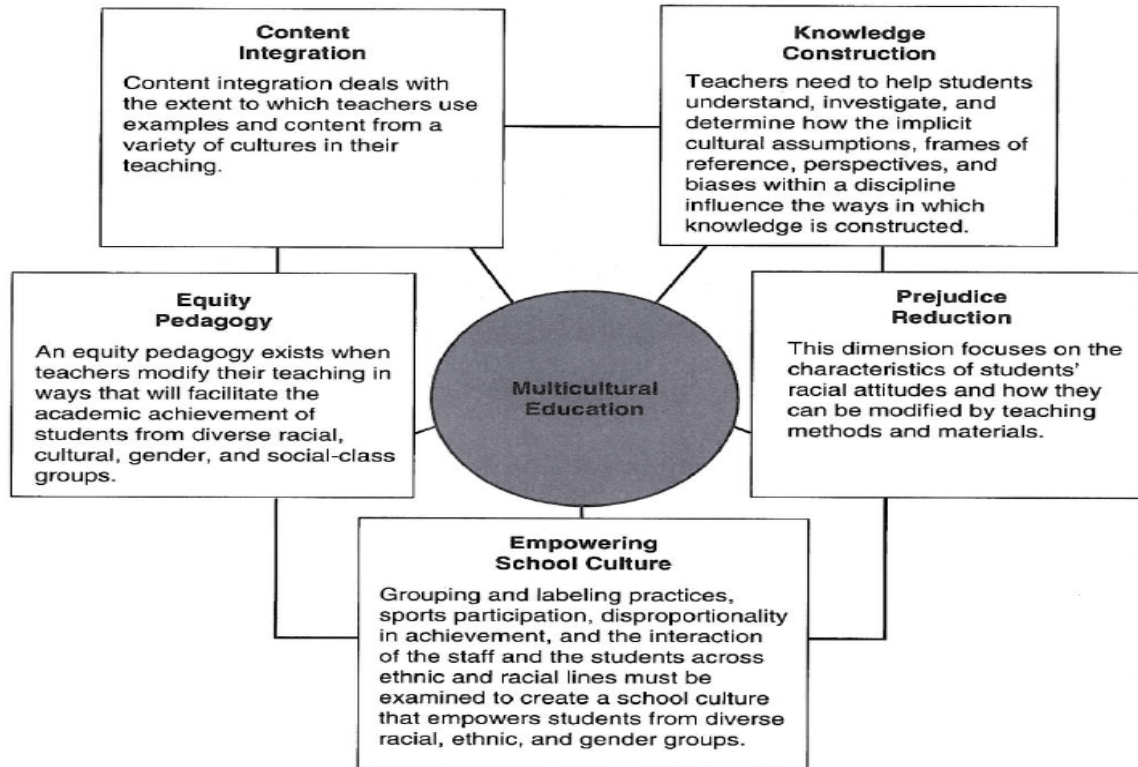
1. Hur kan socionomen arbeta på ett delaktighetsfrämjande sätt inom småbarnspedagogiken med flykting- och invandrarbarn?
2. Hur kan socionomen förbereda verksamheten för ett barn som tillhör målgruppen i en daghems grupp?

5 Teoretisk referensram

Jag har valt att använda modellen *för Inklusion och mångfald* (Figur 1) som teoretiska referensram för denna litteraturstudie. Jag kommer att utforska etiska överväganden inom temat bemötande senare i arbetet och reflektera över hur Banks "Inklusion och mångfald" modellen kan fungera som stöd och delaktighetsfrämjande verktyg i småbarnspedagogiskt arbete med flykting- och invandrarbarn.

5.1 Inkludering och mångfald

Figur 1. The Dimensions of Multicultural Education, James A. Banks., 2019

Figure 1.4 The Dimensions of Multicultural Education

Source: Copyright © 2009 by James A. Banks.

James A. Banks (2019) har skapat en femdimensionell modell som kallas för ”inklusion och mångfald”. Modellen beskriver multikulturell utbildning som ingriper tre huvudteman.

1. Idé eller koncept där alla studerande, oavsett etniskt ursprung, kön eller social grupp har rätt till utbildning på likvärdiga villkor.
2. En reformrörelse inom utbildning och lärande vilket innebär att skapa arbetssätt och praxis som garanterar lika möjligheter för alla.
3. Professionella ska utveckla strategier och metoder för att skapa delaktighet bland barn och studerande. Processen kallas också för empowerment. (Banks&Banks 2019 s. 16–17).

Figur 1 är en modell som består av fem huvudelement som är menade för professionella inom skolmiljö- och småbarnspedagogiken. Modellens syfte är att ge redskap för professionella för strävan till inklusion av barn med annan bakgrund, hur detta fungerar i praktiken och ge en bättre förståelse för multikulturell undervisning som koncept. Multikulturell utbildning främjar jämställdhet, uppvisar antidiskriminering och rasism, samt accepterar och identifierar etnicitet, språk, kön av olika slag. Modellen lyfter fram vikten av inkluderande förhållningssätt och metoder från professionella. (Banks&Banks 2019 s. 16–17).

Content integration handlar om ämnesinnehållsanpassning i klassrummens sammansättning. Med detta beskrivs vikten av att professionella ska använda multikulturella exempel, teorier, begrepp och innehåll i utbildningssyfte. *Knowledge Construction*: En direkt koppling till utveckling av kunskap och färdigheter hos den professionella. Den professionella behöver alltså hjälpa studerande/barn att förstå och identifiera exempelvis kulturella skillnader och fördomar, samt hur dessa utspelar sig i praktiken. *Equity pedagogy*: Handlar om förmågan att kunna anpassa sig till gruppens olika bakgrund och behov, vilket också betyder att pedagogen adapterar lärandet utifrån barnens kulturella skillnader, socio-ekonomiska förutsättningar, identitet mm. Sammanfattningsvis handlar detta om ett jämlikt pedagogiskt förhållningssätt. *Prejudice reduction*: Detta handlar om att reducera fördomar vilket kräver ett agerande från pedagogen. Genom att anpassa inläringen till metoder och tillvägagångssätt som skapar positiva attityder bland studerande kring mångfald i olika kontext. *Empowering school culture*: Handlar om olika aktiviteter inom skolmiljö eller småbarnspedagogiken som främjar till delaktighet. Möjligheten till interaktion mellan pedagog och barn/studerande underlättar studeranden att finna verktyg att uttrycka sig och motverka fördomar. Kulturella skillnader ska inte skapa begränsningar i praktiken. Skolstrukturen spela också en stor roll i detta. Professionella bör arbeta och planera med ett mångprofessionellt team som strävar till en inkluderande miljö av mångfald. (Banks&Banks 2019 s.16–19)

6 Metod

Mitt arbete är en allmän kvalitativ litteraturstudie.

I litteraturstudien redovisar jag om valet av vetenskaplig metod, beskrivning av lärdomsprovets arbetsprocess, forskningsetiken, litteratursöknings- och datainsamlingsprocessen. Jag presenterar också inklusions- och exklusionskriterierna för detta arbete, samt valda databaser och sökord. Från en bred litteraturgrund avgränsar jag litteraturen och väljer de mest lämpliga forskningarna för detta arbete.

Jag kommer i denna uppgift resonera kring metod processen som jag har använt för mitt lärdomsprov. Jag tar också hänsyn till inklusions- och exklusions principerna samt de avgränsningar jag gjort för lärdomsprovet.

6.1 Litteraturstudie som metod

Jag har valt att skriva en allmän litteraturstudie med ett kvalitativt angreppssätt, för att kunna hitta samband mellan olika arbetssätt som används inom småbarnspedagogiken med flyktingbarn och besvarar frågeställningen för detta arbete.

Jag utgår från boken ”Att göra systematiska litteraturstudier” skriven av Forsberg och Wengström 2016.

Litteraturstudier kallas också för litteraturöversikter, litteraturgenomgång eller forskningsöversikt. Då man gör en litteraturstudie bör man alltså systematiskt söka, kritisk granska och slutligen sammanställa litteraturen inom valda problemområden eller ämne. I allmänna litteraturstudier är risken relativt stor för att felaktiga slutsatser dras ifall kvalitetsbedömningar saknas. (Forsberg&Wengström 2016 s. 25–30)

Då man utvecklar ny kunskap och vill få djupare förståelse inom ett tema, kan man använda sig av kvalitativa metoder eftersom de är flexibla och öppna. I en kvalitativ metod fokuserar man ofta på några få undersökningsobjekt. (Jacobsen 2012 s. 26)

Syftet med en litteraturstudie är ofta att sammanställa en beskrivande bakgrund som beskriver kunskapsläget inom ett visst område eller motiverar att göra en empirisk studie. En litteraturstudie utgår alltid från vetenskapliga källor. Med litteraturstudie försöker man åstadkomma en syntes av data från tidigare skrivna och genomförda empiriska forskningar. Litteraturstudien fokuserar alltid på aktuell forskning inom ett valt område och syfte med detta är att hitta beslutsunderlag. De valda studierna beskrivs och analyseras i en litteraturstudie, men sällan på ett systematiskt sätt. Redan år 1987 hittade Mulrow brister i litteraturstudier, och gjorde därför en kritisk granskning av 50 publicerade artiklar. (Forsberg&Wengström 2016 s. 25–30)

Forskningsprocessen som jag utgår från ser ut enligt följande: **Problemformuleringen**, är utgångspunkten i forskningsprocessen. Denna motiverar varför det är viktigt att studien görs. Jag lyfter fram varför jag vill göra en litteraturstudie om ämnet och varför jag anser att ämnet är viktigt att forska i. **Syftet och frågeställningen** utgår från att jag beskriver, försöker redogöra, förklara olika termer inför syftet av ämnet. Här har jag även tänkt på att avgränsa tematiken och rubriken för mitt arbete. Frågeställningen styr valet av metod och analys och anses ofta som den röda tråden som styr hela undersökningen. I processen av **genomgång av litteraturen** för studien utgår jag huvudsakligen från vetenskapliga forskningar, men även andra källor som böcker, styrdokument, aktuella nyhetsartiklar och lagar.

För att undvika felaktiga eller irrelevanta artiklar försöker jag avgränsa materialet med att exempelvis vara kritisk med sökorden och eventuellt hitta nya sökord eller kombinera sökord ifall databaserna inte hittar relevanta träffar med sökorden.

6.2 Datainsamling

Datainsamlingsprocessen finns i bilaga, som *Bilaga 1*.

Jag har valt att avgränsa mitt material så att jag inte använder artiklar som publicerades innan år 2017. Mitt fokus är på flyktingbarn och jag hade hoppats på tillgängliga data om ämnet efter flyktingströmmen eller den så kallade *arabvåren* som började år 2013. Trots allt, behövde jag inkludera både flykting- och invandrarbarn i studien på grund av knapphet av relevant material. Eftersom jag försöker hitta likheter och olikheter i hur socio-nomen arbetar med flyktingbarn i olika länder, har jag valt att använda mig av artiklar som preliminärt är skrivna på engelska, svenska eller finska men även relevanta artiklar på andra språk. Jag analyserar endast artiklar som är ”Peer reviewed”, alltså förhandsgranskade och i fulltext.

Jag har sökt material från databaser som ”EBSCO”, ”ScienceDirect” och ”WILEY” samt manuell sökning med en artikel från både ”JournalPlos” och ”The European Journal of Social and Behavioural Sciences”.

På ScienceDirect fick jag med sökorden ”How to work with refugee children in early childhood education” 2,643 träffar men avgränsade först till artiklar från år 2017–2023 (1194 träffar) och därefter på ”research articles” med 634 artiklar.

Med sökorden ”early childhood education” AND ”refugee children” AND ”social worker” på databasen EBSCO och tidsintervallet avgränsat till åren 2017–2023 och då fick jag 92 träffar.

Inklusionskriterier

- Artiklar som är skrivna efter år 2017
- "Peer reviewed" och i fulltext
- Forskningsartiklar som är kvalitetsgranskade
- Pålitliga databaser
- Motsvarar syfte och frågeställningarna
- Socionomens sätt att arbeta med målgruppen

Exklusionskriterier

- Artiklar som inte är skrivna efter år 2017
- Artiklar som inte blivit granskade
- Artiklar som inte identifieras som forskning
- Opålitliga databaser
- Artiklar som inte behandlar syftet för min analys

Tabell 1: Inklusions- och exklusionskriterier

De valda artiklarna bör besvara följande frågor:

- Finns det ett specifikt syfte i artikeln?
- Är litteraturstudien beskriven?
- Innehåller studien kriterier för kritisk granskning?
- Är resultaten och rekommendationerna tydligt beskrivna i studien?

Då jag samlar in data inför mitt lärdomsprov är det viktigt att jag kan identifiera syftet med artiklarna för att senare kunna kategorisera dem. Det är viktigt att de valda artiklarna har en tydlig beskrivning på vilken metod använts i forskningen. För att kunna göra en kvalitativ och trovärdig analys, bör genomgående kritisk granskning finnas i de valda artiklarna. Jag väljer endast artiklar där forskningsresultaten är tydligt beskrivna, för att undvika missuppfattning.

6.3 Innehållsanalys

Innehållsanalysen är en process där man systematiskt kategoriserar data genom att söka efter teman eller mönster. En grundläggande princip inom innehållsanalys är att den ska vara objektiv och systematisk. Detta innebär att jag behöver använda tydliga kriterier för att kunna identifiera och kategorisera olika teman och aspekter av data, och att det behöver följa samma process för att minimera subjektiva tolkningar och förvrängningar.

Innehållsanalysens mål är att förenkla och utöka data. Analysen påbörjas med en bearbetning av det insamlade datamaterialet och därefter att studera datamaterialet genom att göra anteckningar, struktureringar och förenklandet av den.

Jag kommer att förenkla det utvalda materialet, därefter analysera och läsa noggrant igenom texten för att få ett förenklat och redovisat material. Jag kommer även att tematisera materialet jag hittat för att få en klarare helhet. Det betyder att jag sorterar ut viktiga och relevanta teman som återkommer i texter, och kategoriserar dem därefter. Eftersom detta arbete behandlas endast av mig och representerar endast min synvinkel, är det viktigt att data sönderdelas och kategoriseras i teman för att senare kunna undersöka delarna enskilt. Enligt Forsberg & Wengström (2013) är nästa steg i en innehållsanalys av syntesen. Syntes innebär att de sönderdelade delarna utformas till en ny helhet. Innehållsanalys innebär alltså att spjälka upp det undersökta data, för att senare sätta ihop det på ett nytt sätt. (Forsberg & Wengström 2013 s. 146)

7 Etiskt övervägande

Jag utgår i mitt arbete från ”God vetenskaplig praxis” enligt Arcadas riktlinjer. Jag anser att etiken inom detta yrkesområde är centralt och den utgör en viktig del av mitt arbete. Jag har planerat mitt arbete och dess faser med kravet att agera etiskt, respektfullt mot målgruppen och materialet, goda vetenskapliga metoder och pålitlig teori. Jag förbinder mig även till att behandla forskningsarbeten som använts i mitt arbete med respekt och noggrannhet, och behandlar resultaten i min litteraturstudie på ett adekvat sätt. (TENK 2021)

Enligt TENK (2021) är det nödvändigt att studier görs i enlighet med god vetenskaplig praxis för att få trovärdighet och tillförlitlighet. Yrkeshögskolan Arcada har bundit sig till att följa den finska Forskningsetiska delegationens riktlinjer för god vetenskaplig praxis. Jag som skribent tar detta i beaktande genomgående i mitt arbete och denna process, samt strävar till att presentera data så objektivt och korrekt som möjligt. Mitt förhållningssätt till all data är neutralt och jag har även en neutral inställning till förväntningar och åsikter under datainsamling och analys.

Eftersom jag utför en litteraturstudie är det viktigt att ta hänsyn till källornas pålitlighet och se till att forskningarna är ”peer reviewed” och i full text, vilket betyder att andra forskare läst och granskat artikeln utförligt. För att få en tydligare helhet och bredare uppfattning om enskilda forskningar innebär det att det finns tillräckligt med tillgänglig information. Eftersom artiklarna i de valda databaserna inte finns tillgängliga på svenska, är det viktigt att se att översättningen från engelska till svenska är kvalitativt gjord.

Till socialvårdens värderingar tillhör bl.a. respekt för människovärdet och de mänskliga rättigheterna, respekt för självbestämmanderätten, delaktighetsfrämjande arbete, resurser, social rättvisa, solidaritet, motverkan av diskriminering, motverka orättvis politik och praxis mm. Som professionell inom det sociala området har jag skyldighet att ta ett etiskt ansvar, bygga en förtroendefull relation till klienten och sträva till en god växelverkan.

En socionom står i många förpliktade relationer, som t.ex. lagen, verksamheten, medarbetare osv. Därför kan de etiska värderingarna stå i konflikt i koppling till de förpliktade relationer samt klientens behov. (Talentia 2018)

8 Resultat

Resultatöversikten lyfter fram en sammanfattning av de mest avgörande faktorer som framkommit under analysen. De valda artiklarna lyfter fram viktiga poänger som en professionell bör notera inom småbarnpedagogiken med flykting- och invandrarbarn. Artiklarna behandlar gemensamma teman såsom småbarnpedagogik med flyktingbarn, kulturellt lyhörd undervisning och multikulturell kompetens hos pedagoger, inklusion, delaktighet och integration av flykting- och invandrarbarn samt empati och attityder gentemot målgruppen.

Jag behandlar tre huvudteman i resultatkapitlet; multikulturell kompetens hos pedagoger, inklusion och deltagande inom småbarnspedagogiken, empati och attityder mot flykting- och invandrarbarn hos pedagoger.

Resultaten baserar sig på sju vetenskapliga artiklar, hämtade från EBSCO, DirectScience och JournalsPlos. Dessa forskningar gjordes i länder som exempelvis Tyskland och Turkiet, länder som tagit emot en hel del flykting- och invandrarbarn. Artiklarna har jag numrerat från 1–7 och de hittas i bilagor som *Bilaga 2*.

8.1 Resultatöversikt

I detta kapitel lyfter jag fram tre huvudteman som förekom i de sju använda artiklarna. Dessa teman har kategoriserats som ”multikulturell kompetens hos pedagoger”, ”inklusion, deltagande och integration inom småbarnspedagogiken” samt ”empati och attityder”. Under varje huvudtema listas upp de mest väsentliga fynd som framkom under litteratursökningen.

Multikulturell kompetens hos pedagoger	Inklusion, deltagande och integrering inom småbarnspedagogiken	Empati och attityder
• Förstå kulturella skillnader i praxis • Kultursensitivt bemötande och kunnande • Kritisk reflektion	• Våga ändra pågående strukturer och metoder för att främja inklusion • Involvera barnen; främjande av delaktighet och aktörskap • Pedagogens roll i integrering av flykting-och invandrarbarn • Pedagogen som en rollmodell för att nå inklusion, delaktighet och integrering av barn • Deltagande av vårdnadshavare	• Professionellas roll till att omarbete attityder, fördomar och okunskap • Traumakänsligt och empatiskt bemötande • Pedagogen som en rollmodell för att bekämpa negativa attityder gentemot flykting-och invandrarbarn

Tabell 2: Resultatöversikt

8.2 Multikulturell kompetens hos pedagoger

Multikulturell kompetens hos pedagoger var ett centralt tema som behandlades i en stor del av artiklarna.

I **artikel 1**, beskriver författaren att *multikulturell kompetens* kan definieras på olika sätt inom inläring, och en av dem är *förmågan att anpassa beteendet för att hantera kulturella skillnader och ändra kulturell synvinkel*, vilket kallas inter- eller mångkulturell sensitivitet. Författarna i studien förklarade *multikulturell kompetens* på ett mindre explicit sätt; *förberedelse för undervisning i högt mångkulturella miljöer och att ha mångkulturella perspektiv*. Resultatet i studien visar ändå, att största delen av pedagogerna definierar multikulturell kompetens inom yrkesutveckling som *kulturellt mottaglig undervisning och pedagogik, eller som interkulturell känslighet*. Studien undersökte de mest effektiva strategier för yrkesutveckling kring ämnet multikulturell inläring hos lärare. Den mest rapporterade strategin var workshop eller träningsmoment för lärare kring temat multikulturell inläring. Strategin i kombination med självutvärdering är också en vanlig metod som används i lärar- och småbarnspedagogisk utbildning (56%). Fältupplevelser, såsom hembesök, internationell praktik mm. ansågs även effektiva strategier inom lärar- eller småbarnspedagogisk utbildning med 77%. Coaching eller mentorskap förekom i nästan en tredjedel av effektiv yrkesutveckling i tjänst- och förberedande lärar- och småbarnspedagogisk utbildning. Resultaten visar att det finns en bred variation av yrkesutvecklingsinsatser, vars syfte är att förbättra lärarens interkulturella kompetens. Några viktiga element framkom då man utformar effektiv yrkesutveckling för att förbättra lärarens eller småbarnspedagogens multikulturell kompetens. Ett centralt element är ett inbäddat och kontextuellt tillvägagångssätt. Översikten visar hur guidad kritisk reflektion och hållbar implementering är en av de mest avgörande faktorer då det gäller att förbättra lärarens multikulturella kompetenser. (Romijn et al. 2020, artikel 1)

Inbäddat och kontextuellt tillvägagångssätt är en effektiv faktor i utveckling av mångkulturell kompetens. Tillvägagångssättet innebär att man integrerar och placerar något inom en bredare struktur samtidigt som man tar hänsyn till en bredare kontext för att förbättra förståelse för ett visst sammanhang. Lärarens eller småpedagogens metoder

påverkas inte bara av deras personliga kunskap, färdigheter, attityder och mål, utan även av kollegor, professionella nätverk, skol- eller daghemspolitik samt nationella diskurser. Författarna förklarar att "one size fits all"-insatsen i dessa sammanhang är inte effektiv i arbete som strävar till mångkulturell kompetens. En teambaserad strategi och inkludering av nyckelpersoner vid enheten är nödvändiga för att skapa en miljö där det finns plats för nya strategier och metoder att implementera för en mera inklusiv vardag inom småbarnspedagogiken. Studien tyder också på att tillgång till flerspråkig personal kan ha en positiv effekt på strävan till en kulturellt accepterande miljö. (Romijn et al. 2020, artikel 1)

Guidad kritisk reflektion innebär att en person aktivt och medvetet analyserar och ifrågasätter sina egna tankar, åsikter och handlingar, ofta med hjälp av riktlinjer eller strukturer som vägleder processen. Detta kan hjälpa professionella fördjupa förståelse för ett visst sammanhang och främja lärande. *Guidad kritisk reflektion* visade sig vara en viktig komponent för lärare och småbarnspedagoger som strävar till en mer yrkesutvecklad mångkulturell kompetens. Förändringen och beredskapen påverkas av lärarnas och småbarnspedagogernas egna kulturella fördomar och graden av medvetenhet om social orättvisa i utbildningsmiljöer. Införandet av ny kunskap och aktiv reflektion är en avgörande del för att underlätta förändring. Kritisk självreflektion och öppen omvärdering av sina egna värden och övertygelser är viktiga. (Romijn et al. 2020, artikel 1)

Artikel 5 baserar sig på en studie gjord i USA om undervisningspraxis, strategier och metoder för att nå kulturellt mottaglig undervisning. Utbildningen för pedagoger har en unik position i att skapa verktyg till blivande pedagoger för att bygga kulturellt upprätthållande utvecklingsmiljöer för invandrar- och flyktingbarn. Doucet (2017) presenterar sex åtaganden för pedagoger för att de ska kunna arbeta och utbilda alla barn på ett humaniserande och hållbart sätt. Kulturellt hållbara inlärningsmiljöer kan skapas då; *pedagogen ökar kunskapen om mångfald*- Pedagoger bör ha och samla kunskap i historiska världshändelser som format kulturella-, språkliga- och socioekonomiska fördomar som berör barn och familjer dagligen. *Omgivningen som en förtroendegemenskap*- där förtroendefulla relationer mellan pedagogen och barnet, liksom mellan barnen, kan utvecklas och frodas. *Engagera familjer och samhällen*- pedagoger bör omfamna vårdnadshavarna

i barnets liv och uppmuntra dem till delaktiga medborgare i samhället. *Bekämpning av fördomar och diskriminering*- pedagoger bör vara uppmärksamma på idéer och tillvägagångssätt om vit-manlig-heteronormativ supremati som kan påverka deras inläring. *Hantera mångfald i dess fulla komplexitet*- kompetens i och förståelse för intersektionalitet. *Främjande av globala perspektiv*- nyfikenhet för globala frågor och förberedning för dessa globala frågor inom undervisning. Dessa åtaganden kan spela en stor roll i pedagogens arbete i strävan till en multikulturell- och inklusiv inlärningsmiljö. Invandrarbarn har rätt till en utvecklingsmiljö, där deras mänsklighet ses och hörs, och deras kultur, språk och familjehistoria stärks och upprätthålls. (Doucet 2017, artikel 5)

Studien i **artikel 7** utforskar mångkulturell utbildning i Nya Zeeland och upplevelser hos kinesiska barn i mångkulturella sammanhang. Studien utforskade ifall invandrarbarnens utveckling och behov tillgodoses, och deras engagemang för att passa in i lärandemiljön. En central poäng i barnens mångkulturella sammanhang var konfliktförhållande av lärandet mellan hem och daghem och resultaten visar att det fanns brister i att länka samman upplevelserna. Studien visar att det finns en stor klyfta mellan de verkliga sociala förhållandena och de mänskliga rättigheterna. Det som spelar en stor roll i detta, är lika tillvägagångssätt som fungerar som grunder för barnens lärande i deras mångkulturella sammanhang. (Guo 2017, artikel 7)

Studien i **artikel 7** visar att det finns uppenbara kontextuella skäl till att daghemstjänster betraktas av vårdnadshavare och barn som huvudsakliga faktorer för barnens lärandeupplevelser och lärmöjligheter. En betydande förändring behöver ske i pedagogernas förståelse för mångkulturalism. En del pedagoger föredrar att undervisa med ett huvudsakligt tillvägagångssätt, som inte nödvändigtvis är anpassad för mångkulturella barn. Detta betyder inte ändå att pedagogerna arbetar med avsiktlig partiskhet eller illvilja. Vissa pedagoger i studien hade snarare för mycket fokus på invandrarbarnens och deras familjers behov att bosätta sig vilket också kan vara opassande. Den mest centrala innovationen inom mångkulturell praxis är att skifta pedagogens fokus mot bredare dimensioner inom småbarnspedagogiken. (Guo 2017, artikel 7)

8.3 Inklusion, deltagande och integration i småbarnspedagogiken

Studien i **artikel 4** fokuserar på deltagandet hos invandrarbarn som ett medel för att utveckla effektiva pedagogiska metoder inom finländska förskolemiljöer.

Artikeln undersökte även kopplingen mellan invandrarbarnens deltagande beteenden och andra centrala aspekter av deras vardagliga aktiviteter inom förskolemiljö och småbarnspedagogiken. Resultaten visade några intressanta korrelationer: deltagandet var positivt korrelerat med barnens engagemang i specifika aktiviteter. Deras deltagande verkar vara kopplat till mer intensiv aktivitet, koncentration, kreativitet, mentalt engagemang och ut hålligt beteende, vilket utmärker högt engagemang. Detta kan indikera att deltagande utförs med fullt engagemang. (Arvola et al. 2017, artikel 4)

Ett annat intressant resultat från studien var korrelationen mellan deltagande och barnens uppmärksamhet mot en grupp barn eller ett enskilt barn. Invandrarbarnens deltagande fokuserade främst på deras relationer med andra barn, antingen i grupp eller med ett enskilt barn. Deltagande var positivt korrelerat med positiva känslor hos barnen såsom förvåning, uppmärksamhet, nyfikenhet, spänning, lycka och tillfredsställelse. Deltagandet är kopplat till positiva känslor och emotionellt välbefinnande hos invandrarbarnen. Deltagande hade en positiv anknytning till rollspel. Rollspel kräver ett större sammanhang, fantasi och inlevelse för leksaker som antar roller. Ett aktivt deltagande visar koppling till ett större sammanhang och meningsfulla relationer med andra barn och kulturella seder. Det aktiva deltagande av invandrarbarnen hade även en positiv koppling till barnens fysiska aktivitet. Ju mer fysiskt aktiva dessa barn var, desto mer deltog de i att skapa relationer till andra barn vilket leder till en mera inklusiv omgivning. Slutsatsen från studien är att inklusion är en gynnsam faktor för invandrarbarns inläring och känslomässiga välbefinnande. (Arvola et al. 2017, artikel 4)

Det fanns även en stark koppling till barnens engagemang i aktiviteter, uppmärksamhet mot andra barn, positiva känslor och rollspel. Studien betonar också vikten av sociala relationer inom småbarnspedagogiken för att sträva till inkludering av invandrabarn. Resultaten visar betydelsen av positiva metoder och främjande lärandemiljöer för invandrabarn som pedagoger bör ha kunskap i, för att kunna sträva till en mera inklusiv omgivning inom småbarnspedagogiken. Utveckling av flexibla praxis och förståelse för kulturell mångfald i lek och lärande är också viktigt. Forskningen kan bidra till utformning av effektiva interventioner vars uppgift är att främja aktivt deltagande av invandrabarn och deras familjer i den finska förskole- och småbarnspedagogiska miljön. (Arvola et al. 2017, artikel 4)

Studien i **artikel 6** behandlar integrationen av flyktingföräldrar med barn i småbarns- till förskoleåldern och undersöker hur deltagande i verksamheten påverkar deras integration, speciellt deltagandet av mammor. Resultaten visar en fördelning av integrationen för män och kvinnor med och utan barn i ung ålder. Kvinnor utan barn visar högre integrationsindex än mammor med barn, men lägsta index fick männen. Studien fann en stark effekt av barnomsorg, ”early childhood education and care” (ECEC) på integration av mammor med barn, deltagande var ca 67% i förhållande till genomsnittet av föräldrarna i urvalet (dvs. invandrarföräldrar som har bott i Tyskland mer än sex år). Studien visar också att barnens deltagande i verksamheten påverkar mammornas integration drastiskt. För pappor är effekten osäkrare. Studien avslöjar också att mammorna bär ett större ansvar för vård- och utbildningsarbetet och att samarbetet med daghemmet avlastar mammorna från vårdaktiviteter, vilket ofta underlättar mammornas engagemang i integrationsprocessen. I studien betonas vikten av att som pedagog kunna förstå de specifika utmaningar flyktingfamiljerna har, speciellt flyktingkvinnorna. Studien belyser även att det finns ett stort behov av att ta hänsyn till föräldraskapets roll vid bedömning av integrationseffekter, och att mammor och pappor påverkas olika. (Gambaro et al. 2021, artikel 6)

Studiens resultat i **artikel 7** tyder på att det finns starka bevis på vikten av familjen i barnets lärande och engagemang i småbarnspedagogik. Skyldigheten pedagoger har, är att arbeta med invandrarbarn på ett sätt som maximerar barnens rätt till att vara annorlunda, angående utseende, kultur, religion mm. Det är alltså orealistiskt att anta att utbildningen kan vara helt konsekvent i att utveckla barn på samma sätt och i samma takt. Till pedagogens skyldigheter hör att engagera barnets vårdnadshavare, göra dem medvetna om deras rätt till inkludering och ge hela familjen rätten att vara annorlunda. Då barnet och familjen känner att de har rätt till sin kultur, kan de känna att de inte behöver lägga åt sidan sina egna värderingar och metoder för att passa in i det nya hemlandet. (Guo 2017, artikel 7)

8.4 Empati och attityder

Studien i **artikel 3** består av intervjuer av 367 pedagoger i Turkiet. Resultaten antyder att 82,3% av lärarna angav att de inte har någon vilja att undervisa flyktingbarn, medan 70,8% fann det svårt att undervisa flyktingbarn, 76% tyckte det var lättare att undervisa barn från samma kultur och mer än hälften kände inte till kulturellt sensitiv utbildning. Endast 36,8% kände sig kompetenta att undervisa flyktingbarn. Studien utfördes i så kallade "kombinationsklasser," som bestod av turkiska och syriska barn för att skapa en mångkulturell miljö och för att hjälpa syriska flyktingbarn att bättre anpassa sig till det turkiska systemet. Avsaknaden av lämplig utbildning för syriska flyktingbarn är fortfarande det främsta problemet i det turkiska utbildningssystemet. (Üzar-Özçetin et al. 2020, artikel 3)

Syftet med **Artikel 3** var att utforska relationen mellan psykologisk motståndskraft, interkulturell sensitivitet och empatisk tendens hos pedagoger för syriska flyktingbarn i Turkiet. En avgörande faktor är att erbjuda kulturellt sensitiv utbildning för flyktingbarn i dagens utbildningssystem, vilket kräver att pedagoger uppskattar och anpassar sina perspektiv till flyktingbarnens kulturella behov med hjälp av psykologisk motståndskraft och empati. Resultaten av studien avslöjar att det finns en relation mellan interkulturell sensitivitet och empatisk förmåga hos lärare och syriska flyktingbarn, men att pedagogerna behöver utveckla och höja sina empatiska tendenser. Pedagogerna visade brister i att hitta

positiva tillvägagångssätt för att utforska skillnader i kommunikation och hitta verktyg för att bekämpa hinder som uppstår på grund av kulturella skillnader. Resultaten visar att det finns ett stort behov av en förbättrad utbildning för att öka pedagogernas kulturella sensitivitet och ytterligare studier för att undersöka djupare insikter om interkulturell sensitivitet och relaterade faktorer som har en effekt på detta. Ifall pedagogerna för denna studie hade en högre nivå av kulturell kompetens och kunde vara förberedda för flyktingutbildning, skulle utmaningarna vara färre och anpassningen till flyktingutbildning högre. Mera än hälften av pedagogerna kände inte till begreppet ”kulturell sensitivitet”, vilket tyder på att dessa pedagoger inte hade insikt och medvetenhet om kulturella skillnader. Författarna observerade att pedagoger som deltog i fortbildning om kulturellt mottaglig pedagogik visade sig ha en ökande tendens för motståndskraft. Resultaten av studien antyder, att även om pedagogerna har en ovilja mot att undervisa syriska flyktingbarn, skulle en förbättrad utbildning ge utrymme för utveckling och djupare insikter i kulturella skillnader, som skulle skapa en mer positiv lärandemiljö för syriska flyktingbarn i Turkiet. (Üzar-Özçetin et al. 2020, artikel 3)

Studien i **artikel 2** undersökte 5–6 åringars uppfattning om flyktingbarn efter den så kallade flyktingkrisen i Tyskland (2017). Studien bestod av tre uppgifter: ”rita-ett-typiskt-barn-uppgift”, uppgift om intergruppattityd och en uppgift om gillande. Resultaten av studien visade att deltagarna föredrog tyska barn framför flyktingbarn i ”gillande uppgiften”, och bedömde flyktingbarn som en mer homogen grupp än de tyska barnen i ”attityd uppgiften”. Tvärtemot andra tidigare studier, visade resultaten för denna studie ingen förmånsbehandling mellan barnen i 5-6 års ålder. Detta kan bero på att barnen kan ha haft en vag uppfattning om flyktingbarn som ”andra” som de tyckte mindre om. Resultaten visar att 60% initialt hävdade att de inte hört termen ”flüchtling” (flykting) under denna studie, fastän alla barn fick en förklaring av termen ”flykting” innan de slutförde uppgifterna. Det har visat sig inte vara nödvändigt att känna till termen för att ”visa i-gruppbehandling”. (Würbel et al. 2023, artikel 2)

9 Diskussion och slutsatser

I detta kapitel diskuteras resultatet, samt metodvalet för studien. Diskussionen avslutas med förslag till vidare forskning. De olika teman som presenteras i artiklarna belyser flera viktiga områden relaterade till pedagogers arbete med flykting-och invandrarbarn inom småbarnspedagogiken.

De fyra mest centrala teman som förekom inom ramen ”multikulturell kompetens hos pedagoger” är:

Mångfald i definitionen av multikulturell kompetens: Artiklarna behandlar olika definitioner av multikulturell kompetens inom inläring, inklusiv förmågan att anpassa beteende för att hantera kulturellas skillnader samt ändra kulturell synvinkel i arbete som pedagog. Varierande förståelse för begreppet ”multikulturell kompetens” understryker vikten av att tydligt kunna definiera och standardisera begreppet för att säkerställa enhetlig utveckling och bedömning av kompetens hos pedagoger. (artikel 1)

Utbildning och yrkesutveckling: Pedagogerna i studien definierade multikulturell kompetens inom yrkesutveckling som kulturellt mottaglig undervisning och pedagogik eller som multikulturell känslighet. (artikel 1)

Effektiva tillvägagångssätt och metoder för yrkesutveckling: Olika strategier för pedagoger för att nå ett mera mångkulturellt kunnande är bl.a. workshops, självutvärdering, fältupplevelser och coaching. En holistisk insats inriktade sig på färdigheter, kunskap och övertygelser hade även en betydande roll. (artikel 1, 4, 5)

Inbäddat och kontextuellt tillvägagångssätt: Strategi och metoder anses vara effektiv i utveckling av mångkulturell kompetens. Resultaten tyder på att guidad kritisk reflektion och hållbar implementering är viktiga i att förbereda och förbättra pedagogens multikulturella kompetenser inom småbarnspedagogiken. (artikel 1)

De tre mest centrala teman som förekom inom ramen ”inklusion, deltagande och integration inom småbarnspedagogik”

Deltagande och positiva korrelationer: Deltagande visade positiva korrelationer med barnens engagemang, fysiska aktivitet, positiva känslor och rollspel. En inklusiv omgivning anses vara extremt gynnsamt för invandrar- och flyktingbarns inläring och känslomässiga välbefinnande.

Flexibla praxis: Utveckling av flexibla praxis och kulturellt sensitiva metoder inom småbarnspedagogiken i lek och lärande spelar en stor roll i främjandet av inklusion av invandrar- och flyktingbarn. Detta väcker frågan om hur utbildningssystemet kan främja och stödja flexibiliteten hos pedagoger. (artikel 1, 4, 5, 7)

Familjens roll: Resultaten visar vikten av familjens betydelse i barnets lärande och engagemang. Pedagoger bör engagera barnets vårdnadshavare och sträva till att skapa en miljö där barnets rättighet att vara annorlunda respekteras. (artikel 5, 7)

Tre viktiga fynd inom ramen ”empati och attityder”

Bristande vilja att undervisa flyktingbarn: Resultatet av artikel 3 pekar på bristande vilja och kunskap hos pedagoger att undervisa flyktingbarn. Många av de intervjuade pedagogerna kände sig inte kompetenta att hantera målgruppen. Detta indikerar att det finns utmaningar i att övervinna fördomar och utveckla en medvetenhet om undervisning av flyktingbarn och förståelse för barn med olika bakgrunder.

Betydelsen av empati och kulturell känslighet: Studien i artikel 3, gjord i Turkiet framhäver vikten av psykologisk motståndskraft, interkulturell känslighet och empati hos pedagoger i arbetet med flyktingbarn. Resultaten tyder på att utbildningssystemet har brister och pedagoger bör höja sitt kunnande för att kunna erbjuda kulturellt sensitiv utbildning. Resultaten av denna studie kan nödvändigtvis inte tillämpas i småbarnspedagogiken i olika länder på grund av kulturella skillnader och tillvägagångssätt.

Bristande kunskap och behov av utbildning: Som tidigare nämnt, har många pedagoger visat bristande kunskap och kunnande i kulturellt sensitiv pedagogik. Detta understryker behovet av utveckling av utbildningssystemet i Turkiet för pedagoger samt ökad medvetenhet om ämnet. (artikel 3)

Resultaten från studierna gav svar på forskningsfrågorna som presenterades i kapitlet ”syfte och frågeställning”.

1. Hur kan socionomen arbeta på ett delaktighetsfrämjande sätt inom småbarnspedagogiken med flyktingbarn?

Socionomen kan främja delaktighet hos flykting-och invandrarbarn genom att aktivt skapa en inkluderande miljö där målgruppen känner sig accepterade och deras behov tillgodoses. Genom att främja deltagandet i olika aktiviteter inklusiv positivt korrelerade aspekter såsom engagemang, fysisk aktivitet och rollspel inom småbarnspedagogik, kan socionomen bidra till en gynnsam inlärningsmiljö.

Socionomen har en viktig uppgift inom småbarnspedagogiken. Stödjande av lärare genom att främja utveckling av flexibla praxis och kulturellt sensitiva metoder utgör en viktig del i deras arbete. Genom att kunna erbjuda stöd och utbildning kan socionomerna hjälpa lärare att anpassa sina metoder för att möta behoven hos flyktingbarn och därefter främja deras delaktighet. Artikel 5 och 7 lyfter fram familjens roll som oerhört viktig och socionomen bör arbeta för att involvera vårdnadshavarna i barnets lärande och skapa en kommunikationskanal där allas synpunkter och kulturella insikter beaktas.

2. Hur kan socionomen förbereda verksamheten för ett flyktingbarn i en daghemsgrupp?

Socionomen kan identifiera och ta itu med eventuell bristande vilja och kunskap hos lärare att lära flykting-och invandrarbarn genom att erbjuda utbildningsmöjligheter i form av exempelvis workshops. Resultaten i artikel 1 och 5 indikerar, att både socionomen och läraren har ansvaret att öka medvetenheten om kulturell känslighet och skapandet av en

positiv inställning gentemot undervisning av flyktingbarn. Resultaten i artikel 2 och 3 bevisar hur viktigt det är att den professionella fungerar som en rollmodell för barnen och strävar till att bekämpa fördomar och diskriminering på individ-och professionell nivå. Därmed kan socionomen även ta del i att integrera betydelsen av empati och kulturell sensitivitet i underutbildningen. Genom att främja dessa aspekter i verksamheten kan socionomen bidra till att skapa en miljö där lärarna är förberedda att bemöta flykting- och invandrarbarns behov. Socionomen bör ta initiativ till och stödja utvecklingen av utbildningssystem för lärare. Resultaten i artikel 1 och 5 lyfter fram olika strategier, exempelvis träning av självvärdering, workshops och andra metoder för yrkesutveckling för öka kunskapen och kompetensen hos lärare i frågor som rör kulturellt lyhörd undervisning.

Genom att integrera dessa insikter och främjande av samarbete mellan socionomer och lärare skapas en mer inkluderande och delaktighetsfrämjande miljö inom småbarnspedagogiken. Socionomens roll är central i att stödja lärares lärande och kunnande i att möta specifika utmaningar i arbete med flykting-och invandrarbarn.

Sammanfattningsvis belyser dessa artiklar vikten av att utveckla ett multikulturellt utbildningssystem, samt multikulturella kompetenser hos pedagoger. En betydande del för att skapa en gynnsam inlärningsmiljö för alla barn oavsett deras kulturella bakgrund är betoningen av empati och kulturell känslighet. För att möta dessa utmaningar krävs en holistisk syn på de professionellas utveckling, och identifierande av ett tydligt behov av att integrera dessa aspekter i utbildningssystemet och yrkesutvecklingsprogram för pedagoger. Det är nödvändigt att gå bortom de existerande teoretiska ramarna och identifiera och modifiera praktiska metoder för att främja dessa principer inom småbarnspedagogiken. Resultaten från de genomförda studierna utanför Finland kan inte nödvändigtvis tillämpas fullständigt på socionomens arbete inom småbarnspedagogiken, på grund av skillnader i tillvägagångssätt och kulturella variationer.

9.1 Koppling till teoretisk referensram

Synliga och centrala kopplingar identifierades i resultaten från artiklarna till den valda teoretiska referensramen för detta arbete.

Banks&Banks modell *Inklusion och mångfald* (2019) understryker rätten till utbildning på likvärdiga villkor för alla. Resultaten från artikel 1 belyser behovet av att skapa en enhetlig definition av multikulturell kompetens inom småbarnspedagogiken, för att sedan kunna sträva till en inklusiv omgivning där alla har rättighet till lika utbildning. I Banks modell nämns en reformrörelse inom utbildning, vars syfte är att säkerställa lika möjligheter för alla. Resultaten i artikel 1 och 5 ansluter sig till Banks andra dimension om att skapa fungerande arbetssätt och praxis för att nå inklusion och mångfald i undervisningen. Empowerment och inklusion är centrala delar i både Banks modell och i resultaten från flera artiklar. Det behövs holistiska metoder för att utveckla multikulturell inlärning och olika strategier för att nå detta behövs implementeras i lärarnas utbildningssystem. Banks modell belyser betydelsen av att kunna integrera mångfald i praktiken, vilket var ett centralt tema i artikel 3 där respondenterna saknade vilja för detta. Enligt Banks är inklusion och mångfald en central inramning, och måste därför integreras i inlärningsmiljön. De professionella kan ha nytta av guidad kritisk reflektion och implementering av denna teoretiska referensram för att nå målen. Modellen fokuserar på inkluderande förhållningssätt och metoder, vilket stöder resultaten som uppkom i artikel 4 om korrelationer mellan deltagande och olika aspekter av barnets utveckling som leder till inklusion inom småbarnspedagogiken. *Predjuce reduction* är en av Banks modells huvudkomponenter, går också att kopplas till resultaten av denna studie. En betydande del av resultaten för lärdomsprovet är betydelsen av att reducera och motverka fördomar och skapa en kultur som främjar delaktighet. Här är det viktigt att kunna arbeta i ett mångprofessionellt team där socionomerna och lärarna kan tillsammans skapa en mera inkluderande kultur där kulturella skillnader inte skapar begränsningar, utan tvärtom uppskattas.

Sammanfattningsvis betonar Banks teoretiska modell behovet av att anpassa undervisningen, främjandet av positiva attityder och skapandet av en inlärningskultur som stödjer delaktighet och mångfald. Genom att integrera Banks modell i småbarnspedagogiken kan

de professionella tillsammans skapa en mer medveten och positiv miljö för barn med olika bakgrunder, inklusive flykting-och invandrarbarn. (Banks&Banks 2019)

9.2 Metoddiskussion

I detta kapitel reflekterar jag över och diskuterar strategier, tillvägagångssätt och processer som användes för att samla in och analysera litteraturen för mitt arbete.

En allmän litteraturstudie användes för detta arbete för att öka kunskapen om hur socionomen kan arbeta på ett delaktighetsfrämjande arbetssätt inom småbarnspedagogiken med flykting-och invandrarbarn. Arbetet behandlar både socionomer samt flykting- och invandrarbarn som målgrupp. Jag hade först velat inrikta mig in på endast flyktingbarn, men insåg snabbt att jag behöver expandera målgruppen till både flykting- och invandrarbarn för att hitta litteratur för arbetet. Jag anser att den valda metoden fungerade bra för arbetet, eftersom metoden gav mig möjlighet att få specifika resultat i ett bredare sammanhang. Jag använde mig av olika databaser (EBSCO, ScienceDirect, WILEY) och använde mig även av manuell sökning för att nå litteratur som jag behöver för mitt arbete. Databaserna gav mitt ett brett urval av artiklar, som också möjliggjorde att jag lyckades hålla mig till inklusions- och exklusionskriterierna.

Det var tidvis lite utmanande att hitta korrekt översättning för vissa termer och sammanhang som framkom i artiklarna på engelska. Jag analyserade det översatta materialet och samlade in de viktigaste inventionerna från varje artikel. Jag upplevde inte att det var utmanande att hitta artiklar enligt mina kriterier. Jag behövde omformulera syftet och frågeställningarna för min innehållsanalys för att få ett infattat innehåll.

Forsbergs och Wengströms modell (2013) fungerade bra för att genomföra min innehållsanalys. Tack vare en utförlig datainsamlingsprocess, fick jag en omfattande inblick i det valda ämnet för mitt arbete, och kunde därefter börja kategorisera det material jag samlat och identifiera de övergripande teman. Den valda teoretiska referensramen för mitt arbete stödde och vägledde innehållsanalysen. Studiens slutsatser kan inte tillämpas i alla länder, eftersom tillvägagångssätten är varierande i olika länder.

9.3 Fortsatt forskning och slutord

Förslag för fortsatt forskning är genomförande av internationella jämförelser för att undersöka skillnader och likheter i tillvägagångssätt hos lärare för att nå inklusion i arbete med flykting- och invandrabarn. Betydelsen av multikulturell kompetens implementerad till småbarnspedagogiken över olika kulturer och nationella kontexter bör forskas. Jag hade hoppats på att hitta svar på mina forskningsfrågor med flyktingbarn som målgrupp. Trots att målgruppen varit ett aktuellt globalt tema och även inom undervisningen, hade jag svårt att hitta material som specificerar sig på flyktingbarn, istället främst gällande flyktingar eller invandrabarn. Jag är också intresserad av likheter i konkreta praxis och metoder lärare använder för att inkludera flyktingbarn i olika länder. En undersökning om holistisk utbildning som integrerar teoretiska, praktiska och reflektiva aspekter av multikulturell kompetens som påverkar lärares förmåga att skapa inkluderande inlärningsmiljöer för barn med olika kulturella bakgrunder behövs också.

Jag anser att lärdomsprovet har nått sitt syfte och resultaten jag fått från litteraturstudien har besvarat frågeställningarna för detta arbete. Resultaten i koppling till den valda teoretiska referensramen för arbetet kan ha en betydelsefull funktion i implementering av metoder och strategier för en mera kulturellt lyhörd undervisning inom småbarnspedagogiken.

Källor

Angel, B. & Hjern, A. 1992. *Att möta flyktingbarn och deras familjer*. Lund: Studentlitteratur.

Arcada, 2019, God vetenskaplig praxis i studier vid Arcada,

Tillgänglig:

https://start.arcada.fi/system/files/media/file/2019-06/god_vetenskaplig_praxis_i_studier_vid_arcada.pdf Hämtad: 28.2.2023

Arvola, O., Lastikka, A-L., Reunamo, J., 2017, *Increasing Immigrant Children's Participation in the Finnish Early Childhood Education Context*,

Tillgänglig: <http://dx.doi.org/10.15405/ejsbs.223> Hämtad: 7.11.2012

Atilas J-T., Lin, H-, Buffington, J., Larzelere. R., 2022, *A Measure of Early Childhood Educators' Teaching Styles*, Vol. 45.3 Educational Research Quarterly

Tillgänglig:

<https://web.s.ebscohost.com/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=9&sid=78f28abf-e431-458c-9742-cb89df40bdbb%40redis> Hämtad: 3.10.2022

Bajo-Marcos, E., Inmaculada, S., Fernandez Garcia, M., 2021, *The antecedents of well-being in first-generation migrant children: A systematic review*,

Tillgänglig:

<https://web.s.ebscohost.com/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=18&sid=78f28abf-e431-458c-9742-cb89df40bdbb%40redis> Hämtad: 3.10.2022

Banks, J. & Banks C.A., 2019, *Multicultural education: Issues and Perspectives*, Google books,

Tillgänglig:

https://books.google.co.tz/books?id=ceGyDwAAQBAJ&pg=PA9&hl=sv&source=gbs_selected_pages&cad=1#v=onepage&q&f=false Hämtad: 5.10.2023

Bodine R. Romijn, Pauline L. Slot, Paul P.M. Leseman , 2020,

Increasing teachers' intercultural competences in teacher preparation programs and through,

Tillgänglig:

<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0742051X2031427X>

Hämtad: 19.11.2023

Brunnberg, E., Borg, R.M., Fridström, C., 2012, *Ensamkommande barn – en forskningsöversikt*. Lund, Studentlitteratur AB

Bunar, N. 2015. *Nyanlända och lärande: Mottagande och inkludering*. 1. utg., 2. tr. Stockholm: Natur & kultur.

Corenblum, B., 2013, *Development of Racial–Ethnic Identity Among First Nation Children*,

Tillgänglig: <https://link.springer.com/article/10.1007/s10964-013-0007-5>

Hämtad: 14.11.2023

Egidius, H. 2011. *Etik och profession: I en tid av ökande privatisering och myndighetskontroll*. Stockholm: Natur & kultur.

Fahrman, M. 1993. *Barn i kris*. Lund: Studentlitteratur.

Forsberg, C. & Wengström, Y. 2013. *Att göra systematiska litteraturstudier: Värdering, analys och presentation av omvårdnadsforskning*. Stockholm: Natur & Kultur.

Gambaro, L., Neidhöfer, F., C., Spiess, K., 2021, *The effect of early childhood education and care services on the integration of refugee families*,

Tillgänglig:

<https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0927537121000889>

Hämtad: 19.11.2023

Güner, A., & Levent, F., 2018, *The relationship between public education center teachers intercultural sensitivity levels and empathic tendencies*. Journal of the International Scientific Researches, 968–984.

Tillgänglig:

<https://dergipark.org.tr/tr/pub/ibadjournal/issue/36797/471381> Hämtad: 12.12.2023

Guo Karen, 2017, *Immigrant Children in the Context of Multicultural Early*

Childhood Education, Journal of Cultural Diversity • Vol. 24, No. 1, Tillgänglig:
<https://web.s.ebscohost.com/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=7&sid=19a1167f-4188-4c9a-b0d2-cd678d721dc8%40redis> Hämtad: 3.10.2022

Doucet, F., 2017, *What Does a Culturally Sustaining Learning Climate Look Like?* Tillgänglig:

<https://web.s.ebscohost.com/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=7&sid=78f28abf-e431-458c-9742-cb89df40bdbb%40redis> Hämtad: 3.10.2022

Jacobsen, Dag-Ingvar. 2012, *Förståelse, beskrivning och förklaring– introduktion till samhällsvetenskaplig metod för hälsovård och socialt arbete*, 2 uppl. Lund: Studentlitteratur,

Juujärvi, S., Myyry, L. & Pesso, K. 2007. *Eettinen herkkyyks ammatillisessa toiminnassa*. Helsinki: Tammi.

O'Higgins,A., 2019, *Analysis of care and education pathways of refugee and asylum-seeking children in care in England: Implications for social work*, Vol. 28 Issue 1, International Journal of Social Welfare,

Tillgänglig:

<https://web.s.ebscohost.com/ehost/detail/detail?vid=11&sid=78f28abf-e431-458c-9742-cb89df40bdbb%40redis&bdata=JnNpdGU9ZW9vc3QtbGl2ZQ%3d%3d#db=a9h&AN=133644897>

Hämtad: 3.10.2022

Paavola, H. & Talib, M. 2010. *Kulttuurinen moninaisuus päiväkodissa ja koulussa*. Jyväskylä: PS-kustannus.

Raundalen, M. & Schultz, J-H., 2007, *Krispedagogik: hjälp till barn och unga i kris*. Studentlitteratur AB

Sörlin, E., 2017, *Kvalitet i arbete med ensamkommande flyktingbarn*,

Tillgänglig: <https://www.diva-portal.org/smash/re-cord.jsf?pid=diva2%3A1147043&dswid=-7384> Hämtad: 5.11.2022

Talentia, 2018, Tillgänglig: <https://e-julkaisu.com/#page=1> Hämtad: 28.2.2023

TENK, 2021, Tillgänglig: <https://tenk.fi/sv> Hämtad: 5.3.2023

Tjersland, O. A., Engen, G., Jansen, U. & Lindelöf, I. 2011. *Allianser: Värderingar, teorier och metoder i socialt arbete*. Lund: Studentlitteratur.

UNHCR, 2001,
Tillgänglig: <https://www.sverigeforunhcr.se/flykting/fns-flyktingkonvention>
Hämtad: 28.2.2023

Utbildningsstyrelsen, 2022,
Tillgänglig: <https://www.opf.fi/sv/utbildning-och-examina/barn-med-invandrar-bakgrund-i-smabarnspedagogiken> Hämtad: 12.12.2023

Üzar-Özçetin. Y.S., Çerkan.S, Özenç-Ira.G , 2020,
The relationships among psychological resilience, intercultural sensitivity and empathetic tendency among teachers of Syrian refugee children in Turkey,
Tillgänglig: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/hsc.13215>
Hämtad: 19.11.2023

Würbel, I., Kanngiesser, P., *Pre-schoolers' images, intergroup attitudes, and liking of refugee peers in Germany*, 2023,
Tillgänglig:
<https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0280759> Hämtad: 28.10.2023

Figur 1: Banks, J.& Banks C.A, 2019, *Multicultural education: Issues and Perspectives*, Google books,
Tillgänglig:
https://books.google.co.tz/books?id=ceGyDwAAQBAJ&pg=PA9&hl=sv&source=gbp_selected_pages&cad=1#v=onepage&q&f=false Hämtad: 5.10.2023

Bilagor

Bilaga 1 - Datainsamlingsprocessen

Databas	Datum	Sökord	Antal träffar	Valda artiklar
ScienceDirect	20.3.2023	“intercultural diversity” “early childhood education” AND “refugee and asylum seeking children”	634 artiklar	2 st Bodine R. Romijn, Pauline L. Slot, Paul P.M. Leseman , 2020, <i>Increasing teachers’ intercultural competences in teacher preparation programs and through</i> Ludovica Gambaro, Guido Neidhöfer, C. Katharina Spiess, 2021, <i>The effect of early childhood education and care services on the integration of refugee families</i>
JournalsPLOS,	6.10.2023	“Early childhood education” “refugee children” Manuell sökning	1	Iris Würbel, Patricia Kanngieser, 2023 <i>Pre-schoolers’ images, intergroup attitudes, and liking of refugee peers in Germany</i>
The European Journal of Social and Behavioural Sciences	3.11.2023	Manuell sökning	1	Arvola, O., Lastikka, A-L., Reunamo, J., <i>Increasing Immigrant Children’s Participation in the Finnish Early Childhood Education Context</i>

WILEY	2.10.2023	“Refugee children” “Early childhood education” “social work” “sociology”	534 artiklar	Yeter Sinem Üzar-Özçetin, Serkan Çelik, Gözde Özenç-Ira, 2020, <i>The relationships among psychological resilience, intercultural sensitivity and empathetic tendency among teachers of Syrian refugee children in Turkey</i>
Academic Search Complete(EBSCO)	3.10.2022	“refugee children” AND “early childhood education” AND “social work”	92 artiklar	2 st Fabienne Doucet, 2017, <i>What Does a Culturally Sustaining Learning Climate Look Like?</i> Karen Guo, 2017, <i>Immigrant Children in the Context of Multicultural Early Childhood Education</i>

Bilaga 2 - Presentation av de valda artiklarna

Författare	Årtal	Titel	Metod och målgrupp	Syfte & Resultat
1. Romijn.B.R., Slot, P.L. Leseman. P.P.M	2020	<i>Increasing teachers' intercultural competences in teacher preparation programs and through professional development: A review</i>	Litteraturstudie Pedagoger och deras professionella utveckling	Artikeln granskar insatser för yrkesutveckling som syftar till att förbättra interkulturella kompetenser hos lärare som arbetar inom utbildning, både för redan yrkesverksamma och för dem som ännu inte påbörjat sin yrkesbana. Ett specifikt syfte var att utvärdera påverkan av den bredare kontexten och användningen av reflektion och genomförande som främjare av förändring.
2. Würbel. I. & Kanngiesser.P	2023	<i>Pre-schoolers' images, intergroup attitudes, and liking of refugee peers in Germany</i>	Kvalitativ/Sociometrisk studie Flyktingbarn (och tyska barn) i Tyskland	Resultaten indikerar att deltagarna ritade liknande bilder av och hade liknande avsikter att interagera med både flyktingbarn och tyska barn. Det fanns blandad evidens för grupppreferens: medan deltagarna visade liknande explicita attityder gentemot tyska och flyktingkamrater, angav de större sympati för tyska kamrater. Dessutom betraktade barnen flyktingbarn som en mindre varierad (mer homogen) grupp än tyska barn. Möjligheter till intergruppkontakt med flyktingkamrater

				hade ingen tydlig effekt på något av måtten.
3. Üzar-Özçetin. Y.S., Çerkan.S, Özenç-Ira.G	2020	<i>The relationships among psychological resilience, intercultural sensitivity and empathetic tendency among teachers of Syrian refugee children in Turkey</i>	Tvärsnittsstudie (Cross-Sectional Design Study) Pedagogers attityder och interkulturella känslighet mot syriska flyktingbarn i Turkiet	Lärare för syriska flyktingbarn som deltog i studien uppvisade en hög nivå av psykologisk motståndskraft, en måttlig nivå av empatiska tendenser och en hög nivå av interkulturell känslighet. Statistiskt signifikanta relationer hittades bland studiens variabler. Data avslöjar att det finns ett samband mellan psykologisk motståndskraft, interkulturell känslighet och empatiska tendenser bland lärare för syriska flyktingbarn i Turkiet. Dessutom visade regressionsanalysen att psykologisk motståndskraft signifikant stöder interkulturell känslighet och empatiska tendenser.
4. Outi Arvola, Anna-Leena Laskikka, Jyrki Reunamo	2017	<i>Increasing Immigrant Children's Participation in the Finnish Early Childhood Education Context</i>	Litteraturstudie Invandrarbarns delaktighetsfrämjande faktorer i Finland	Resultaten antyder behovet av ökad uppmärksamhet på att gemensamt skapa och stödja utvecklade lärandepraktiker och kontexter, samt förstå de avgörande rollerna som kamratrelationer och lärare inom tidig barndomsutbildning spelar för att främja barns interaktion, deltagande och rollspel. Lärare bör utveckla dagliga handlingar och metoder för att vara mer tillgängliga och begripliga för alla barn att delta. Resultaten visar att deltagandet av invandrarbarn och deras familjer kräver mer

				effektiva interventioner inom den finländska tidiga barnomsutbildningen.
5. Doucet.F	2017	<i>What Does a Culturally Sustaining Learning Climate Look Like</i>	Litteraturstudie Inlärnings klimat som pedagoger skapar	Med tanke på den stora och ständigt växande populationen av unga invandrarelever behöver lärare verktyg för att skapa positiva klimat där alla elever kan blomstra. Denna artikel presenterar en ram av sådana verktyg som kan integreras i lärarutbildningar för att stödja utvecklingen av pedagoger.
6. Gambaro.L ,Neidhöfer.F., C., Spiess.K	2021	<i>The effect of early childhood education and care services on the integration of refugee families</i>	Litteraturstudie Integration av flyktingbarn och deras familjer	Vi observerar en betydande positiv effekt, särskilt när det gäller integrationen av mödrar. Storleken på uppskattningen är betydande och är särskilt kraftfull för förbättrad språklig kompetens och sysselsättningsmöjligheter.
7. Karen Guo	2017	<i>Immigrant Children in the Context of Multicultural Early Childhood Education</i>	Kvalitativ intervjustudie Invandrarbarn i multikulturellt lyhörd småbarnspedagogik i Nya Seeland	Studien som behandlas undersöker den mångkulturella utbildningen inom förskolemiljöer i Nya Seeland utifrån upplevelser och perspektiv hos kinesiska invandrarbarn, deras lärare och föräldrar. Den analyserar data med fokus på konceptualisering barn som aktiva aktörer, med tonvikt på påverkan från deras hem och förskolemiljöer, vilket skapar en spänning mellan barnens behov av att anpassa sig till miljöer och barnens samt

				deras föräldrars rätt till inkludering och att vara olika.

Artikel 1 “*Increasing teachers’ intercultural competences in teacher preparation programs and through professional development: A review*” Romijn.B.R., Slot, P.L. och Leseman. P.P.M, 2020 från ScienceDirect

Artikel 2 “*Pre-schoolers’ images, intergroup attitudes, and liking of refugee peers in Germany*” av Würbel. I. & Kanngiesser.P, 2023 från JournalPlos.

Artikel 3 “*The relationships among psychological resilience, intercultural sensitivity and empathetic tendency among teachers of Syrian refugee children in Turkey*” av Üzar-Özçetin. Y.S., Çerkan.S, Özenç-Ira.G., 2020, från WILEY.

Artikel 4 “*Increasing Immigrant Children’s Participation in the Finnish Early Childhood Education Context*”, 2017, Outi Arvola, Anna-Leena Lastikka, Jyrki Reunamo, från The European Journal of Social and Behavioural Sciences

Artikel 5 ”*What Does a Culturally Sustaining Learning Climate Look Like*” av Doucet.F., 2017, från EBSCO.

Artikel 6 “*The effect of early childhood education and care services on the integration of refugee families*” av Gambaro.L ,Neidhöfer.F., C., Spiess.K., 2021, från ScienceDirect.

Artikel 7 “*Immigrant Children in the Context of Multicultural Early Childhood Education*” av Guo.K., 2017, från EBSCO.